

VADSTENA
KOMMUN

Fackliga synpunkter kring utredningsalternativ

**Skriftligt inkomna synpunkter från Kommunal,
Ledarna och Vårdförbundet utifrån
kommunstyrelsens tilläggsdirektiv**

VADSTENA
KOMMUN

Innehåll

Inledning	3
Metod	3
E-post till de fackliga organisationerna	4
Synpunkter från Ledarna	5
Synpunkter från Kommunal Öst.....	6
Synpunkter från Vårdförbundet	8

VADSTENA
KOMMUN

Inledning

Det här är ett av flera faktaunderlag i ett utredningsuppdrag som kommunstyrelsen fattade beslut om våren 2024. Utförlig bakgrund, beskrivning av utredningsuppdraget samt redogörelse för samtliga ingående faktaunderlag återfinns i ett särskilt dokument, "Bakgrund, uppdrag och läsanvisning".

Metod

Detta faktaunderlag har tillkommit genom att kommunens processansvariga tjänsteperson, biträdande kommundirektör, för utredningen om nytt vårdboende skickade en e-post till lokala fackliga företrädare för de tre större fackliga organisationerna inom vård och omsorg. De tre fackliga organisationerna är Kommunal, Ledarna samt Vårdförbundet. I e-posten efterfrågades de fackliga organisationernas skriftliga synpunkter kring de olika utredningsalternativ som kommunstyrelsen beslutat om 2026-01-12. E-postbrevet samt de fackliga organisationernas olika svar finns redovisade i följande avsnitt.

VADSTENA
KOMMUN

E-post till de fackliga organisationerna

27 januari 2026 skickade Vadstena kommuns biträdande kommundirektör följande e-post till lokala företrädare för Kommunal, Ledarna och Vårdförbundet:

”Hej!

Jag heter Martin Berry och arbetar som biträdande kommundirektör i Vadstena kommun. Jag kontaktar dig/er för att jag är ansvarig för en omfattande utredning som berör era medlemmar. I Vadstena kommun utreder vi sedan ett drygt år tillbaka behov och alternativ för att organisera framtidens äldreomsorg. Jag skriver därför till dig /er för att be om era synpunkter ur ett fackligt perspektiv kring den utredning och de tilläggsdirektiv för ett nytt vårdboende (framtidens organisering av äldreomsorgen) i Vadstena kommun som vi hoppas att politiken ska kunna fatta beslut om i kommunfullmäktige i maj i år.

Vårt uppdrag är att utreda tre huvudspår för framtidens äldreomsorg:

- 1) Behålla Vätterngården och bygga ett nytt boende som ersättning för Wasagården som också ska inrymma verksamhetslokaler för hemtjänst och hemsjukvård (totalt 120 boendeplatser i kommunen).
- 2) Behålla Wasagården och bygga ett nytt boende som ersättning för Vätterngården som också ska inrymma verksamhetslokaler för hemtjänst och hemsjukvård (totalt 120 boendeplatser i kommunen).
- 3) Bygga ett helt nytt vårdboende med 120 boendeplatser samt verksamhetslokaler för hemtjänst och hemsjukvård.

Samtliga alternativ ska kunna samlokaliseras med en ny vårdcentral.

Hur ser ni på de tre huvudspåren ur era medlemmars perspektiv? Vilka behov ser ni behöver tillgodoses för att klara framtidens vård och omsorg inom särskilt boende, hemtjänst och hemsjukvård?

Jag behöver lämna ifrån mig en färdig utredning i mars och ber er därför att återkomma till mig med svar inom två veckor. Alternativet är att ni i samband med FÖS i februari lämnar era synpunkter skriftligen eller muntligen. I det sista alternativet hjälper socialförvaltningen till med att skriva ned era synpunkter. Meddela gärna mig hur ni vill svara. Självklart är ni varmt välkomna att kontakta mig för mer information eller med frågor innan dess!

Jag bifogar tilläggsdirektivet från kommunstyrelsen i sin helhet och skickar gärna över den första utredningen (cirka 200 sidor) om ni vill ha den.”

De fackliga organisationernas svar redovisas separat nedan.

VADSTENA
KOMMUN

Synpunkter från Ledarna

”För att klara framtidens behov rekryteringsmässigt, av både omvårdnadspersonal och första linjens chefer, behöver lokalerna samlokaliseras så långt det bara går. Utifrån bemanning och rekrytering kommer alla inom vård och omsorg behöva samarbeta i framtiden, dela resurser, fördela resurser där de behövs mest. Att då inte vara samlokaliserade blir förödande och skapar troligen barriärer kring att ”gå emellan” olika arbetsplatser.

Likaså på cheffsidan - högre personalomsättning, större komplexitet kring de personer som behöver insatser från hemtjänst eller plats boende kommer kräva ytterligare resurser från chef att vara på plats, kunna stötta. Med en full samlokalisering där vårdcentral lokaliseras i direkt anslutning, skulle vägen mellan kommun och region kunna kortas avsevärt, en stor fördel sett utifrån perspektiven Nära Vård. En viktigt aspekt här är också den rent ekonomiska nytta som skulle kunna utvinnas av delade tjänster/uppdrag mellan kommun och region - alla måste samverka mer i framtiden för att ta hand om skattemedel bättre.

Att samlokalisera skulle också innebära en individuell fördel och trygghet; möjligheten att som chef ha nära till kollegor för att kunna ta stöd av varandra skulle vara ovärderlig. Snabba omställningar och utmaningar skulle kunna pareras löpande vilket är en nödvändighet i det ad-hoc-ledarskap som faktiskt behöver bedrivas inom vård och omsorg idag, framför allt inom hemtjänst.

Det jag ser som fördelaktigast är ett helt nytt samlokaliserat vårdboende där, hemsjukvård och hemtjänst också får plats. ”

”Jag förordar helt klart ett sammanräknat boende där både Vätterngården, Wasagården, hemtjänst och hemsjukvård finns med. En förutsättning för att klara den framtida kompetensutmaningen. Med denna lösning kan också chefer ha en närhet till varandra och stödja, hjälpa varandra.”

Sammanställt av:

Anne Lidestam Förbändlare/Ombudsman/Chefsrådgivare

VADSTENA
KOMMUN

Synpunkter från Kommunal Öst

Synpunkter från kommunals medlemmar, det vill säga undersköterskor, vårdbiträden med flera som omfattar kommunals yrkesgrupper i Vadstena kommun, på SÄBO och i Hemsjukvård samt hemtjänsten

För majoriteten av våra medlemmar är ett helt nytt samordnat vårdboende klart det bästa alternativet, även om det finns enskilda medlemmar som ger uttryck för att de hellre behåller Vätterngården och ersätter Wasagården med ett mindre nybyggt vårdboende. Dessa medlemmar framför dock även att de ser fördelar med ett stort nybyggt vårdboende också, särskilt avseende möjligheten att ha sjuksköterskebemanning dygnet runt. Något som man uppger sig sakna på Vätterngården idag.

Att bygga nytt innebär förhoppningsvis att vi som arbetar i lokalerna kan få vara med och till viss del styra utformningen. Tex att alla rum på SÄBO har tillräckligt breda dörröppningar samt att det finns tak lift, så man kan köra in och ut en säng i rummet och lyfta på ett säkert sätt. Att alla toaletter till rum på boendet har utrymme för tvättmaskin som underlättar arbetet och att kunna få plats att använda hjälpmedel.

Vad det verkar så kommer vi ju framåt få alltmer vårdkrävande och svårt sjuka till våra boende, framför allt till korttidsboende, vilket förmodligen ger att vi kommer att behöva utöka vårt basförråd av läkemedel mm, vilket kräver bättre och rymligare förvaringsmöjligheter.

Att demensavdelningar byggs i markplan med tillhörande inhägnad utegård underlättar för motoriskt oroliga, som kan bli lugna av att komma ut och få vandra av sig lite. De får även möjlighet att kunna gå ut lite självständigt om det finns inhägnad utegård, med lite mysiga sittplatser osv, vilket gynnar livskvalité och välmående samt en bättre arbetsmiljö för vårdpersonalen.

Personal utgår från samma arbetsplats vilket underlättar när man behöver hjälp samt att man har lättare att få bättre schema och heltidsarbete när man är på samma plats, vilket dessutom underlättar framtidens personalförsörjning inom kommunals avtalsområde.

Vi kan stötta varandra och ta hjälp av varandra på ett enklare sätt. Exempelvis vid akuta händelser eller vid sjukdom hos personal.

I nuläget är det svårt för en vårdpersonal att kunna hjälpa till med insatser på de olika ställena. Finns de i samma byggnad, så kan man lätt springa emellan tills man fått läget under kontroll. Det finns dock en oro hos enskilda medlemmar om att behöva gå emellan helt olika verksamheter, till exempel från särskilt boende till hemtjänsten. Dessa ger samtidigt uttryck för att de ser fördelar i att de olika verksamheterna skulle kunna samarbeta under ett och samma tak.

Att dessutom ha Vårdcentral i samma byggnad ökar möjligheten att snabbt kunna få en läkartid för en vårdtagare, där något lite halv akut uppkommer. Detta för att man

VADSTENA
KOMMUN

kan sätta vårdtagaren i en rullstol och bara gå bort, inte behöva tänka på att beställa transport. Kan till och med vara så att läkaren kan komma "hem" till vårdtagaren i vissa fall, när vi finns i samma lokal. Underlättar ronder och övrig kontakt.

En dröm vore ju att även kunna inrymma Apotek i samma byggnad.

Ett gemensamt vårdboende skulle i längden spara både tid, pengar och resurser, tror vi. Samt bli mer miljövänligt, eftersom användandet av bilar kan minska.

Underlättar samverkan mellan SÄBO, Hemtjänst, Hemsjukvård och Vårdcentral.

Att behålla antingen Vätterngården eller Wasagården, känns inte aktuellt.

Vätterngården lär vara för litet, och behöver sannolikt både byggas om och byggas ut i så fall. Wasagården har redan renoverats ett flertal gånger, utan att egentligen bli särskilt mycket bättre. Känns som att byggnaden är för gammal och skadad för att vara ett lämpligt alternativ. Logistikproblem kvarstår med att vi är uppdelade på olika ställen.

Känns som att det även kommer bli dyrt, då omfattande renovering/ombyggnad, kanske till och med tillbyggnad måste ske. Inte minst för att säkerställa att vi kan uppfylla hygienkrav och arbetsmiljökrav för medarbetare.

Det vill säga, ordentliga sköljrum till alla avdelningar, med spol, diskmaskin och tvättmaskin/torktumlare. Alla ska ha egen tvättmaskin (och torktumlare?) i sitt badrum, och ändå kunna ha tillräckligt med plats för att få plats med duschstol och plats för hjälpmedel, så som Turner och två personal vid förflyttning från duschstol till rullstol.

Det som måste rymmas i ett badrum, är alltså förutom det vanliga som toalett, dusch och handfat, är utrymmer för duschstol, två personal, Turner och rullstol, så att man kan göra säkra förflyttningar utan risk för vårdtagare eller personal. Detta får i nuläget inte plats i befintliga badrum.

Ett nybyggt stort vårdboende önskar vi ska ha mindre avdelningar, med max 10 boende och en liten arbetsgrupp. Det bidrar till en familjär känsla för både personal och boende. Vid nybyggnation önskas också en stor samlingshall och ett café dit anhöriga kan ta med sina nära och kära för en fika. Genomtänkta och vackra utemiljöer med gångstråk och uteplatser till varje avdelning är också viktigt.

Sammanställt av

Kommunal Öst

VADSTENA
KOMMUN

Synpunkter från Vårdförbundet

Synpunkterna får Vårdförbundets medlemmar, det vill säga sjuksköterskor i Vadstena kommun, som arbetar både jourtid, på SÄBO och i Hemsjukvård är som följer;

För oss är ett helt nytt samordnat vårdboende klart det bästa alternativet.

Att bygga nytt innebär förhoppningsvis att vi som arbetar i lokalerna kan få vara med och till viss del styra utformningen. Tex att alla rum på SÄBO har tillräckligt breda dörröppningar, så man kan köra in och ut en säng i rummet. Att alla toaletter till rum på boendet har utrymme för tvättmaskin (för att uppfylla hygienkrav) och att kunna få plats att använda hjälpmedel.

Få ordentligt läkemedelsrum/beredningsrum anpassat för ändamålet, där det finns plats att iordningställa smärtpumpar, näringsdropp och antibiotika på ett användarsäkert sätt och hygieniskt.

Vad det verkar så kommer vi ju framåt få allt mer vårdkrävande och svårt sjuka till våra boende, framförallt till korttidsboende, vilket förmodligen ger att vi kommer att behöva utöka vårt basförråd av läkemedel, vilket kräver bättre och rymligare förvaringsmöjligheter.

Få sjuksköterskeexpeditioner som är byggda för ändamålet, och inte som nu inhysta i före detta SÄBO-rum, där man gjort det bästa av situationen.

Att demensavdelningar byggs i markplan med tillhörande inhägnad utegård. Underlättar för motoriskt oroliga, som kan bli lugna av att komma ut och få vandra av sig lite. De får även möjlighet att kunna gå ut lite självständigt om det finns inhägnad utegård, med lite mysiga sittplatser osv., vilket gynnar livskvalité och välmående.

Vi (kommunens sjuksköterskor) är på samma plats, vilket underlättar vårt arbete enormt.

Vi kan stötta varandra och ta hjälp av varandra på ett enklare sätt. Tex vid komplicerade sårömläggningar. Eller tex vid sjukdom hos personal.

I nuläget är det svårt för en sjuksköterska i hemsjukvården att kunna hjälpa till med insatser på tex Vätterngården om en sjuksköterska där är sjuk. Detta för att man i nuläget måste åka fram och tillbaka mellan Vätterngården och hemsjukvården. Finns man i samma byggnad, så blir det mycket enklare.

Aspekt jourtid (= ensam sjuksköterska) är när man får två stycken dåliga vårdtagare samtidigt, där den ena är boende på Wasagården och den andra på Vätterngården. Finns de i samma byggnad, så kan man lätt springa emellan tills man fått läget under kontroll. Man kan göra en åtgärd hos den ena, tex. spruta smärtlindring och kunna titta till den andra medan man väntar på effekt och kan utvärdera sin åtgärd. Man vill inte gärna lämna någon, för att åka tvärs över stan.

Att dessutom ha Vårdcentral i samma byggnad ökar möjligheten att snabbt kunna få en läkartid för en vårdtagare, där något lite halv akut uppkommer. Detta för att man kan sätta vårdtagaren i en rullstol och bara gå bort, inte behöva tänka på att beställa

VADSTENA
KOMMUN

transport osv. Kan till och med vara så att läkaren kan komma "hem" till vårdtagaren i vissa fall, när vi finns i samma lokal. Underlättar ronder och övrig kontakt.

Vi kan själva lämna tagna prover på lab.

En dröm vore ju att även kunna inrymma Apotek i samma byggnad.

Ett gemensamt vårdboende skulle i längden, spara både tid, pengar och resurser, tror vi. Samt bli mer miljövänligt, eftersom användandet av bilar kan minska.

Underlättar samverkan mellan SÄBO, Hemtjänst, Hemsjukvård och Vårdcentral.

Att behålla antingen Vätterngården eller Wasagården, känns inte aktuellt.

Vätterngården lär vara för litet, och behöver sannolikt både byggas om och byggas ut i så fall.

Wasagården har redan renoverats ett flertal gånger, utan att egentligen bli särskilt mycket bättre. Känns som att byggnaden är för gammal och skadad för att vara ett lämpligt alternativ.

Logistikproblem kvarstår med att vi är uppdelade på olika ställen.

Känns som att det kommer bli dyrt, då omfattande renovering/ombyggnad, kanske till och med tillbyggnad måste ske. Inte minst för att säkerställa att vi kan uppfylla hygienkrav.

Det vill säga, ordentliga sköljrum till alla avdelningar, med spol, diskmaskin och tvättmaskin/torktumlare. Alla ska ha egen tvättmaskin (och? torktumlare) i sitt badrum, och ändå kunna ha tillräckligt med plats för att få plats med duschstol och plats för hjälpmedel, så som Turner och två personal vid förflyttning från duschstol till rullstol.

Det som måste rymmas i ett badrum, är alltså förutom det vanliga som toalett, dusch och handfat, är utrymmer för duschstol, två personal, Turner och rullstol, så att man kan göra säkra förflyttningar utan risk för vårdtagare eller personal. Detta får i nuläget inte plats i befintliga badrum.

Sammanställt av

Jenny Blomström, Vårdförbundet